

JAN IGNACIUK

ur. 1928-2013; Dańce

Miejsce i czas wydarzeń	Dańce, dwudziestolecie międzywojenne, II wojna światowa
Słowa kluczowe	etnografia Lubelszczyzny, kultura ludowa, obyczaje doroczne, wspólne przędzenie, kobiety, dziewczęta, Wielki Post, zima, przędzenie lnu, wełny i konopii, skubanie pierza, język ukraiński, wdenki, wieczorki, snucie opowieści w czasie wieczorków, bywalszczyzna, śpiewanie pieśni, opowiadanie bajek, kołowrotek, tkanie, Podlasie, każda panna powinna umieć tkać, zamążpójście, perybory, spódnice, sukna, fartuch, osnowa, wątek z wełny, fulusznia, sukno, sukmany, krawcy, hodowla owiec, kożuchy, wełna

Wdenki i wieczorki

[...] robili takie wspólne przędzenie, kobiety i dziewczęta zbierali się przed Wielkanocą, w zimo, w jednym mieszkaniu i tam przędli len, konopie lub wełne, albo skubali pierze, to te w dzień co było to nazywano się wdenki od den to dzień po ukraińsku, a co wieczorem to wieczorki, czyli wieczorki. I tak do samego rana przędli i skubali pierze, to taki był zwyczaj też, tego. [...] To ja pamiętam, bo ja też, u nas też mama wdenki organizowała, przychodzili i opowiadali na tych wdenkach... historie prawdziwe zwane bywalszczynoju, czyli po polsku bywalszczyzn, ale takiego słowa polskiego nie ma, czyli prawdziwe zdarzenia opowiadali, bajki opowiadali, śpiewali pieśni. To były takie wdenki i wieczorki. To był taki zwyczaj dawniej.

Tego teraz nie ma, bo już nikt nie przędzie. Na kołowrotekach, kto przędzie tera? Kto tka? A dawniej u nas w Dańcach i po wszystkich wsiach na Podlasiu, każda panna musiała umieć tkać, bo by za mąż nie wyszła. Musiała umieć tkać, to tkali właśnie te perybory tkali, spódnice, czyli te fartuchy tkali, i... sukru tkali, czyli... było tego, osnowa i wątek był z wełny i później do fulusznia wozili i robili sukno, z tego sukna szyli krawcy sukmany, to tak było dalej. W kożuchach chodzili, hodowali owce, każdy wsi byli owce. Bo z wełny, bo... z... owczej skóry szyli kożuchy. Zimo w kożuchach chodzili.

Data i miejsce nagrania	2011-02-08, Lublin
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Transkrypcja	Piotr Lasota
Redakcja	Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"